

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 19.08.2024 р.

м. Одеса

№ 65/76-р/к

Справа № 71/23-19

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Дії Херсонської міської ради, які полягали у прийнятті рішення від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності у м. Херсоні» (далі - Рішення № 1820), положення якого суперечать вимогам чинного законодавства України у сфері розміщення тимчасових споруд (далі – ТС) для провадження підприємницької діяльності, зокрема в частині встановлення підстав, порядку оформлення та подовження строку дії паспортів прив'язки ТС, що створює штучні бар'єри входу на ринки реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в ТС, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах.

Адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 71/23-19 про порушення Херсонською міською радою Херсонського району Херсонської області (далі – Херсонська міська рада, Відповідач) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», відділ досліджень і розслідувань в Херсонській області Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Дії Херсонської міської ради, які полягали у прийнятті рішення від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності у м. Херсоні» (далі - Рішення № 1820), положення якого суперечать вимогам чинного законодавства України у сфері розміщення тимчасових споруд (далі – ТС) для провадження підприємницької діяльності, зокрема в частині встановлення підстав, порядку оформлення та подовження строку дії паспортів прив'язки ТС, що створює штучні бар'єри входу на ринки реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в ТС, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до

обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (2) Херсонська міська рада згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, має ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*, місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (3) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає відповідно до Конституції України Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (4) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (5) У відповідності до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи; виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (6) Згідно з частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.
- (7) Отже, враховуючи вищевикладене, Херсонська міська рада є органом місцевого самоврядування та юридичною особою і наділена власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (8) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, в тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (9) Отже, дія Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на діяльність Херсонської міської ради з реалізації державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (10) Розпорядженням адміністративної колегії Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 15.08.2019 № 71/23-рп/к розпочато розгляд справи № 71/23-19 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Херсонської міської ради.
- (11) Листом від 19.08.2019 № 71-02/1635 Херсонським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України Відповідачу була направлена копія розпорядження адміністративної колегії Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 15.08.2019 № 71/23-рп/к розпочато розгляд справи № 71/23-19 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке отримано Відповідачем 19.08.2019.
- (12) На виконання пункту 3.3 розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп (із змінами) Херсонське відділення 01.06.2020 було припинено шляхом приєднання до Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.
- (13) Пунктом 3.4 розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп (із змінами) Одеське обласне територіальне відділення визнано правонаступником всіх

майнових прав та обов'язків Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

- (14) На виконання пункту 7.3 розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп (із змінами) найменування Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України з 02.06.2020 змінено на Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України.
- (15) Листом від 09.07.2024 № 65-02/2078е на адресу відповідача направлено посвідчену копію подання з попередніми висновками від 09.07.2024 №65-03/114п у справі № 71/23-19 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення №0600940684991 отримано Херсонською міською радою 17.07.2024 за довіреністю.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (16) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України та частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (17) За положеннями частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (18) Відповідно до частини першої статті 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради може розглядати і вирішувати питання, віднесені цим Законом до відання виконавчих органів ради.
- (19) Відносини, що виникають у сфері містобудівної діяльності регулюються, зокрема:
 - положеннями Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», який визначає загальні правові засади здійснення в Україні містобудівної діяльності.
 - Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва, та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068 (далі – Порядок розміщення ТС).
 - положеннями Закону України «Про благоустрій населених пунктів».
- (20) Частина друга статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначає, що тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності це – одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.
- (21) Відповідно до частини четвертої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (22) На виконання зазначеної норми закону, наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068, затверджений

Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності (далі - Порядок розміщення ТС).

- (23) Відповідно до пункту 2.1 Порядку розміщення ТС, підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС. Пунктом 2.2. Порядку розміщення ТС визначено, що замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС.
- (24) Згідно з пунктом 2.4 Порядку розміщення ТС, відповідність намірів щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі наявності), будівельним нормам визначає відповідний орган з питань містобудування та архітектури, який утворено у складі виконавчого органу відповідної сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації, протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви.
- (25) Пунктом 2.5 Порядку розміщення ТС визначено, що про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом трьох робочих днів з дня такого визначення відповідності намірів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС.
- (26) Згідно з пунктом, 2.6 Порядку розміщення ТС, для оформлення паспорта прив'язки замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додає:
 - схему розміщення ТС (додаток 1);
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1: 50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат (додаток 1);
 - схему благоустрою прилеглої території, складену замовником або суб'єктом підприємницької діяльності, який має відповідну ліцензію, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат, відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів України»;
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.
 Зазначені документи замовником отримуються самостійно.
- (27) Пунктом 2.13 Порядку розміщення ТС визначено, що при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених законом та цим Порядком.
- (28) Виключний перелік підстав для відмови в оформленні паспорту прив'язки ТС визначено пунктом 2.14 Порядку розміщення ТС, а саме, паспорт прив'язки ТС не надається за умов:
 - подання неповного пакета документів, визначених пунктом 2.6 цього Порядку;
 - подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 цього Порядку.
 Ненадання паспорта прив'язки з інших підстав не допускається.
- (29) Отже, Порядком розміщення ТС встановлено виключний перелік документів, які необхідні для оформлення паспорта прив'язки ТС та виключний перелік підстав для відмови в оформленні паспорта прив'язки.
- (30) Відповідно до статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів належать території загального користування:
 - парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування;
 - прибудинкові території;
 - території будівель та споруд інженерного захисту територій;

- території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору.

До об'єктів благоустрою можуть належати також інші території в межах населеного пункту.

- (31) Статтею 14 зазначеного закону визначено, що об'єкти благоустрою використовуються відповідно до їх функціонального призначення для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог правил благоустрою території населених пунктів, інших вимог, передбачених законодавством.
- (32) Відповідно до пункту 3 частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить й створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).
- (33) Частиною першою статті 15 цього закону, зокрема, встановлено, що органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ СВІДЧАТЬ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (34) У відповідності до статей 3, 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, Відділенням з метою забезпечення виконання покладених завдань, здійснювався контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю було проаналізовано рішення Херсонської міської ради № 1820.
- (35) В ході здійснення зазначеного контролю, за результатом аналізу рішення Херсонської міської ради від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності у м. Херсоні» встановлено наступне.
- (36) Положеннями Рішення № 1820 встановлено обов'язок суб'єктів господарювання отримувати додаткові дозвільні документи, відсутність яких може бути підставою відмови уповноваженими підрозділами Херсонської міської ради в оформленні паспортів прив'язки ТС, а отже Рішення №1820 має безпосередній вплив на формування та функціонування товарного ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у ТС, у межах міста Херсон.
- (37) Регіональний ринок реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах для провадження підприємницької діяльності, у межах міста Херсон є конкурентним та представлений великою кількістю суб'єктів господарювання, так відповідно до інформації виконавчого комітету Херсонської міської ради (листи від 16.12.2016 № 8-21734-4/12 та від 26.03.2018 № 8-2765-4/12) на території міста Херсон, на підставі оформлених протягом 2011 - 2018 років паспортів прив'язки, розташовані 574 ТС.
- (38) Відповідно до отриманої Відділенням інформації, суб'єкти господарювання-власники ТС здійснюють свою господарську діяльність як на ринку реалізації товарів, робіт та послуг із використанням ТС, так і на ринку надання в оренду торговельних приміщень, зокрема ТС.
- (39) Дослідженням встановлено, що положення рішення Херсонської міської ради від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності в м. Херсоні» суперечать вимогам чинного законодавства України у сфері розміщення ТС, зокрема, у частині встановлення підстав, порядку оформлення та подовження строку дії паспортів прив'язки ТС.

- (40) Пунктом 10 резолютивної частини Рішення № 1820 встановлені наступні умови оформлення (поновлення) паспорта прив'язки ТС:
- отримання суб'єктом господарювання позитивного висновку про відповідність намірів щодо місця розміщення ТС у комплексних схемах (у разі наявності затвердженої комплексної схеми на відповідній території розміщення ТС);
 - наявність правовстановлюючих документів на користування відповідною територією (земельною ділянкою) для розміщення тимчасової споруди або укладеного договору про пайову участь в утриманні об'єкта благоустрою для розміщення ТС;
 - погодження з балансоутримувачем об'єкта благоустрою (території), на якому розміщується ТС.
- (41) Таким чином, зазначеними положеннями Рішення № 1820 на суб'єкта господарювання, який має намір розмістити ТС (надалі - Замовник) покладено обов'язок укласти договір про пайову участь в утриманні об'єкту благоустрою у разі відсутності правовстановлюючих документів на користування відповідною територією (земельною ділянкою).
- (42) Окрім цього, пунктом 11 Рішення № 1820 передбачено, що строк дії паспорта прив'язки ТС становить 2 роки за умови належного виконання суб'єктом господарювання умов договору платного, строкового сервіту на право розміщення ТС або договору щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою для розміщення ТС.
- (43) Тобто зазначеними положеннями на Замовника, який не укладав договір платного, строкового сервіту, покладено обов'язок укласти договір щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою для розміщення ТС.
- (44) Так, пунктом 7 резолютивної частини Рішення № 1820 КП «Херсонський міський центр земельно-майнових відносин» було визначено уповноваженим підприємством Херсонської міської ради для утримання об'єктів благоустрою комунальної форми власності для розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності на території міста Херсона.
- (45) В свою чергу, пунктом 8 резолютивної частини Рішення № 1820 КП «Херсонський міський центр земельно-майнових відносин» було уповноважено укладати з власниками ТС договори про пайову участь в утриманні об'єктів благоустрою, на яких розміщуються ТС.
- (46) Частиною четвертою статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» передбачено, що власник тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою державної та комунальної власності, зобов'язаний забезпечити належне утримання прилеглої до тимчасової споруди території або може брати пайову участь в утриманні цього об'єкта благоустрою на умовах договору, укладеного із підприємством або балансоутримувачем.
- (47) Абзацом шостим частини четвертої статті 36 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» передбачено, що власник тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою державної або комунальної власності, на умовах договору, укладеного із підприємством або балансоутримувачем об'єкта благоустрою, може фінансувати утримання прилеглої до тимчасової споруди території шляхом оплати пайової участі з утримання в належному стані об'єкта благоустрою.
- (48) Отже, зазначені норми права закріплюють обов'язок власника ТС забезпечувати належне утримання прилеглої до ТС території, проте передбачають альтернативу в обрані ним способу виконання цього обов'язку, а саме - або шляхом укладання відповідного договору пайової участі з утримання об'єкту благоустрою, або шляхом забезпечення утримання прилеглої до ТС території в інший спосіб.
- (49) Таким чином, Законом України «Про благоустрій населених пунктів» передбачено право, а не обов'язок власника ТС брати пайову участь в утриманні цього об'єкта благоустрою на умовах договору.
- (50) Аналогічна позиція викладена й у листі Державної служби з питань регулятора політики та розвитку підприємництва від 08.01.2014 № 47/0/20-14.

- (51) Положеннями Порядку розміщення ТС встановлено, що при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених законом та цим порядком.
- (52) Враховуючи викладене, ані Закон України «Про благоустрій населених пунктів», ані Порядок розміщення ТС не зобов'язує суб'єктів господарювання під час оформлення паспортів прив'язки та в ході експлуатації своїх ТС укладати договори про пайову участь в утриманні об'єктів благоустрою, на яких розташована ТС.
- (53) Таким чином, відповідно до Рішення № 1820, відсутність у суб'єкта господарювання укладеного із КП «Херсонський міський центр земельно-майнових відносин» договору про пайову участь в утриманні відповідного об'єкту благоустрою, може бути підставою у наданні підрозділами Департаменту містобудування та землекористування Херсонської міської ради відмови в оформленні паспорта прив'язки ТС та, як наслідок, такий суб'єкт господарювання буде позбавлений можливості входу на відповідні товарні ринки.
- (54) Тобто Рішенням № 1820 на Замовника, який не укладав договір платного, строкового сервіту, покладено обов'язок укласти договір щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою для розміщення ТС, що, в свою чергу, суперечить вимогам Закону України «Про благоустрій населених пунктів» у частині права суб'єкта господарювання самостійно визначити спосіб утримання прилеглої до ТС території.
- (55) В свою чергу, відповідно до пункту 2.13. Порядку розміщення ТС при оформленні паспорта прив'язки ТС заборонено вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених законом та цим Порядком, зокрема й висновків про відповідність намірів щодо місця розміщення ТС у комплексних схемах або погоджень балансоутримувача об'єкта благоустрою (території), на якому розміщується ТС.
- (56) При цьому, у пункті 2.4. Порядку розміщення ТС зазначено, що відповідність намірів щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам визначає відповідний орган з питань містобудування та архітектури, який утворено у складі виконавчого органу відповідної сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації, протягом десяти робочих днів з дня надання зазначеної заяви.
- (57) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (58) Згідно зі статтею 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополією становленням на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.
- (59) Згідно з частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності. чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством.
- (60) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (61) Отже, реалізація Херсонською міською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі, Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (62) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого

самоврядування, органів з адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (63) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів з адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (64) Антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції.
- (65) Таким чином, дії Херсонської міської ради у вигляді прийняття рішення від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності в м. Херсоні», суб'єктам господарювання, які мають намір оформити паспорт прив'язки ТС, встановлено умови, внаслідок дотримання (виконання) яких створюються штучні бар'єри входу на ринки реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах, містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах.
- (66) Адміністративною колегією Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України Херсонській міській раді були надані рекомендації від 01.03.2019 № 71/4-рк/к припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом внесення змін до Рішення № 1820 та приведення його положень у відповідність до вимог чинного законодавства України упродовж двох місяців з дня отримання рекомендацій.
- (67) Листом виконавчого комітету Херсонської міської ради від 10.05.2019 № 8-2019-3/16 (вх. від 14.05.2019 № 71-01/5710) не було надано до Відділення інформації на підтвердження виконання зазначених рекомендацій у встановлений строк, у зв'язку з чим відносно Херсонської міської ради було розпочато справу №71/23-19 за наведеними ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (68) Листом від 11.09.2019 № 8-7049-3/12 (вх. № 71-01/1018 від 13.09.2019) виконавчий комітет Херсонської міської ради повідомив, що рішення Херсонської міської ради від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності у м. Херсоні» було оскаржено у судовому порядку, та рішенням Херсонського окружного адміністративного суду у справі № 540/665/19 від 27.06.2019 визнано протиправним та нечинним. Рішення Херсонського окружного адміністративного суду у справі № 540/665/19 від 27.06.2019 набрало законну силу 08.08.2019.
- (69) Отже, порушення законодавства про захист економічної конкуренції було припинено.
- (70) Разом з тим, дії Херсонської міської ради у вигляді прийняття рішення від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності в м. Херсоні», суб'єктам господарювання, які мають намір оформити паспорт прив'язки ТС, встановлено умови, внаслідок дотримання (виконання) яких створюються штучні бар'єри входу на ринки реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах, є порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах.

6. НАСЛІДКИ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (71) Херсонська міська Рішенням № 1820 зобов'язавши Замовників (власників ТС) укласти з КП «Херсонський міський центр земельно-майнових відносин» договори про пайову участь в утриманні об'єкту благоустрою, встановивши умови оформлення (поновлення) паспорту прив'язки ТС, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами, створила останнім штучні бар'єри входу на ринки реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах, що могло призвести до обмеження конкуренції на вказаних ринках.

7. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (72) Згідно зі статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (73) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.
- (74) Статтею 17 Закону України «Про місцеве самоврядування» визначено, що відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.
- (75) Відповідно до частини першої статті 40 Господарського кодексу України державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів підприємців та споживачів від його порушень здійснюються Антимонопольним комітетом України відповідно до його повноважень, визначених законом.
- (76) Згідно зі статтею 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускається зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.
- (77) У відповідності до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

8. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (78) Зауважень та заперечень на подання з попередніми висновками від 09.07.2024 № 65-03/114п у справі № 71/23-19 Херсонська міська рада не надала.

8. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (79) Враховуючи викладене, дії Херсонської міської ради у вигляді прийняття рішення від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності в м. Херсоні», положення якого не відповідають вимогам чинного законодавства України та яким суб'єктам господарювання, які мають намір оформити паспорт прив'язки ТС, встановлено умови, внаслідок дотримання (виконання) яких створюються штучні бар'єри входу на ринки реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах.

Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 09.08.2023 № 3295-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 21.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, та пунктами 5, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р), зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299, відділ адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Херсонської міської ради ідентифікаційний код юридичної особи – (*інформація з обмеженим доступом*)) щодо прийняття рішення від 21.12.2018 № 1820 «Про впровадження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності в м. Херсоні», положення якого не відповідають вимогам чинного законодавства України та яким суб'єктам господарювання, які мають намір оформити паспорт прив'язки ТС, встановлено умови, внаслідок дотримання (виконання) яких створюються штучні бар'єри входу на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в тимчасових спорудах.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Андрій Борисенко